

Målnummer:	UM6036-19	Avdelning:	1
Avgörandedatum:	2019-12-16		
Rubrik:	Fråga om ett ogift barn vid förälders naturalisation ska förvärva svenskt medborgarskap när barnet begått brott.		
Lagrum:	• 13 § lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap		
Rättsfall:	• MIG 2017:7		

REFERAT

RK ansökte i oktober 2016 om svenskt medborgarskap och begärde samtidigt att hennes minderårige son ET skulle omfattas av hennes förvärv av svenskt medborgarskap.

Migrationsverket beslutade den 28 november 2018 att bevilja RK svenskt medborgarskap. Samma dag beslutade Migrationsverket att avslå RK:s begäran om att ET skulle omfattas av hennes förvärv av svenskt medborgarskap. Migrationsverket anförde bl.a. följande som skäl för avslagsbeslutet. Enligt uppgift från Polismyndigheten förekommer ET under flera avsnitt i belastningsregistret. Han har dömts till ungdomsvård för ringa stöld vid två tillfällen under tiden 6 oktober–10 november 2017 och våldsamt motstånd den 6 oktober 2017. Han har även begått stöld den 8 februari 2018, för vilket det beslutats om åtalsunderlåtelse. Eftersom ET har begått brott bestäms att han inte ska omfattas av RK:s beslut.

RK överklagade Migrationsverkets beslut till migrationsdomstolen och yrkade att ET skulle omfattas av hennes förvärv av svenskt medborgarskap. Förvaltningsrätten i Malmö, migrationsdomstolen (2019-03-21, ordförande Bolin), beslutade att avslå överklagandet och anförde bl.a. följande som skäl för sitt avgörande. Även om naturalisationsvillkoret avseende vandel inte är direkt tillämpligt när det gäller ett barn till sökanden, kan det tillmätas betydelse vid prövningen om barnet ska omfattas av naturalisationen. ET har gjort sig skyldig till flera brott under en kort tid. De två ringa stölderna har avsett varor till ett lågt belopp, medan stölden avsett varor för 1 624 kr. De brott ET har gjort sig skyldig till är sådana att han inte kan förvärva svenskt medborgarskap enligt 13 § lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap (medborgarskapslagen).

RK överklagade domen och yrkade att ET skulle omfattas av hennes förvärv av svenskt medborgarskap och förde fram bl.a. följande. ET har begått brott av mindre allvarlig art under en mycket begränsad tid. Det har förflutit en lång tid sedan den sista brottsligheten begicks. Gärningarnas straffvärde ligger på bötesnivå. Om han varit vuxen skulle annan påföljd än böter inte dömts ut. ET har fullföljt påföljden ungdomsvård på ett bra sätt. Han har lagt såväl sitt dåliga beteende som dåliga mående bakom sig. Det finns ingen risk att han återfaller i brott. Han har mognat, inser konsekvenserna av sitt handlande och förstår vad det innebär om något liknande händer igen. Han sköter sitt skolarbete. På fritiden ägnar han sig huvudsakligen åt datorspel. Hela ET:s vistelsetid i Sverige ska beaktas. Han kom till Sverige som barn och är fortfarande ett barn. Vid en sammanvägd bedömning finns det skäl att låta hennes förvärv av svenskt medborgarskap även omfatta ET.

Migrationsverket ansåg att överklagandet skulle avslås och förde fram bl.a. följande. ET förekommer under två avsnitt i Polismyndighetens

belastningsregister. Migrationsverket har tagit hänsyn till ET unga ålder vid brottets begående och de riktlinjer som finns vid straffmätning för unga lagöverträdare. Av utredningsmaterialet rörande Åklagarmyndighetens åtalsunderlåtelse framgår att ET den 8 februari 2018 har stulit två varor för ett belopp om 1 624 kr. Enligt Migrationsverkets riktlinjer skulle det ge en karenstid om två och ett halvt år från brottets begående. Karenstiden för detta brott löper till den 8 augusti 2020. Av en dom från Örebro tingsrätt framgår att ET den 6 oktober 2017 tagit en vara till ett värde av 20 kr och gjort sig skyldig till våldsamt motstånd. Han har även den 10 november 2017 stulit varor till ett värde av 369 kr. Eftersom det är fråga om upprepad brottslighet bör det rimligtvis läggas till ytterligare ett år, vilket ger att karenstiden löper till den 8 augusti 2021. Dispens från vandelsvillkoret förekommer i praxis främst då den sökande sedan mycket lång tid vistats i Sverige och kan gälla personer som är födda i Sverige eller har kommit hit i mycket unga år. Dispens kan då medges med upp till hälften av den normala karenstiden. ET var visserligen tre år när han kom till Sverige, men har endast haft en laglig vistelse i Sverige sedan nio års ålder. ET bör inte omfattas av dispens från vandelsvillkoret eftersom han inte har haft en laglig vistelse under en stor del av tiden. Om dispens kan tillämpas anser Migrationsverket att karenstiden inte har gått ut. Om karenstiden för stölden den 8 februari 2018 kan sättas till ett år har ET ändå en karenstid till februari 2020 på grund av upprepad brottslighet.

Kammarrätten i Stockholm, Migrationsöverdomstolen (2019-12-16, Benson, Reimers och Nilsson Edin, referent / föredragande Sjögren), yttrade:

1. Vad målet gäller

Frågan i målet är om RK:s barn ET ska förvärva svenskt medborgarskap vid RK:s naturalisation och vilken betydelse det har vid bedömningen att ET har begått brott.

2. Gällande rätt m.m.

2.1. Tillämpliga bestämmelser m.m.

Förvärv av svenskt medborgarskap genom anmälan regleras i 6–10 §§ medborgarskapslagen. Ett barn som inte har svenskt medborgarskap förvärvar svenskt medborgarskap genom anmälan av den eller dem som har vårdnaden om barnet, om barnet har permanent uppehållstillstånd i Sverige och hemvist här i landet sedan tre år eller, om barnet är statslös, två år (7 § första stycket medborgarskapslagen).

En utlänning som har fyllt arton men inte tjuugoett år förvärvar svenskt medborgarskap genom anmälan, om han eller hon har permanent uppehållstillstånd i Sverige, har haft hemvist här i landet sedan han eller hon fyllde tretton år eller, i fråga om den som är statslös, femton år (8 § medborgarskapslagen).

Förvärv av svenskt medborgarskap efter ansökan, s.k. naturalisation, regleras i 11–13 §§ medborgarskapslagen. I 11 § anges under vilka förutsättningar en utlänning efter ansökan kan beviljas svenskt medborgarskap. Dessa är att utlänningen har styrkt sin identitet, fyllt 18 år, har permanent uppehållstillstånd i Sverige, har hemvist här i landet sedan viss i bestämmelsen angiven tid och haft samt kan förväntas komma att ha ett hederligt levnadssätt.

Om kraven i 11 § inte är uppfyllda får sökanden ändå naturaliseras, bl.a. om det finns särskilda skäl till det, s.k. dispens (12 § första stycket 3 medborgarskapslagen).

I ett beslut om naturalisation ska det bestämmas om även sökandens ogifta barn som är under 18 år förvärvar svenskt medborgarskap (13 § medborgarskapslagen).

2.2. Förarbeten

Naturalisation innebär att en utlänning under vissa givna förutsättningar beviljas svenskt medborgarskap. Det finns inte någon absolut rätt att beviljas svenskt medborgarskap även om sökanden i och för sig uppfyller kraven för naturalisation (prop. 1975/76:136 s. 34). Det är i stället en exklusiv rätt för staten att, efter en diskretionär prövning inom ramen för en rimlig tolkning av medborgarskapslagstiftningen, avgöra om en person bör tas upp till svensk medborgare eller inte (prop. 1997/98:178 s. 15).

Villkoret i 11 § medborgarskapslagen att utlänningen ska "ha haft och kan förväntas komma att ha ett hederligt levnadssätt" överensstämmer i sak med begreppet "hederlig vandel" i den tidigare gällande lagen (1950:382) om svenskt medborgarskap. Någon ytterligare precisering av kravet på hederligt levnadssätt finns inte i lagen utan denna fråga har överlämnats till rättspraxis (prop. 1999/2000:147 s. 47). Tyngdpunkten i prövningen av utlänningens levnadssätt ska ligga på en bedömning av sökandens framtida levnadssätt. Den bedömningen ska göras mot bakgrund av sökandens tidigare levnadssätt (prop. 1994/95:179 s. 57 och 79).

Bestämmelsen i 13 § medborgarskapslagen motsvarar till sitt innehåll 6 § sjätte stycket i 1950 års lag (prop. 1999/2000:147 s. 77). Av äldre förarbeten framgår det att avgörande för frågan om naturalisation i det särskilda fallet ska utsträckas till sökandens barn bör vara deras faktiska samhörighet med denne (prop. 1950:217 s. 37–38). Enligt bestämmelsens ordalydelse omfattar kravet på hederligt levnadssätt inte barn som bipersoner till en naturalisationssökande. I praxis har det dock haft viss betydelse vid prövningen av om barnet ska få svenskt medborgarskap på detta sätt (SOU 1999:34 s. 71).

Bestämmelsen om förvärv av svenskt medborgarskap genom anmälan i 7 § medborgarskapslagen infördes i samband med att den nu gällande medborgarskapslagen trädde i kraft 2001. I förarbetena anfördes bl.a. följande. Fördelarna med att erbjuda barn med utländskt medborgarskap svenskt medborgarskap är främst att det skulle underlätta integrationen i det svenska samhället. Barnen som föds här i landet kommer i många fall också att tillbringa hela sin uppväxt och resten av sitt liv här. Genom att underlätta villkoren för förvärv av svenskt medborgarskap visar Sverige att barnen är välkomna och att de betraktas som fullt ut tillhöriga den svenska samhällsgemenskapen. Motiven för att underlätta förvärvet av medborgarskap för i Sverige födda barn gäller även barn med utländskt medborgarskap som under sin uppväxt flyttat till Sverige. (Prop. 1999/2000:147 s. 41–42.)

I förarbetena behandlades frågan om krav på hederligt levnadssätt för utlänningar som fyllt 18 men inte 21 år vid förvärv av svenskt medborgarskap genom anmälan (se 8 § medborgarskapslagen). Regeringen anförde att syftet med den föreslagna bestämmelsen är att ge personer som kommit till Sverige som barn och vars vårdnadshavare inte medverkat till förvärv av svenskt medborgarskap en möjlighet att under en begränsad period, mellan 18 och 20 år, själva anmäla önskemål om detta på i stort sett samma villkor som barn under 18 år. Det fanns enligt regeringens uppfattning inte skäl att införa ytterligare villkor utöver de föreslagna när det gäller dessa personer. (Prop. 1999/2000:147 s. 42–43.)

I samband med att kravet på hemvisttid för anmälan enligt 7 § medborgarskapslagen den 1 april 2015 förkortades från fem till tre år och, om barnet är statslöst, från tre till två år, uttalade regeringen att barn som växer upp i Sverige kan i allmänhet efter en kortare tid än fem år förväntas ha en sådan samhörighet med landet att de bör kunna bli svenska medborgare. Detta gäller särskilt barn som är födda i Sverige eller som har bott här sedan låg ålder. Utifrån grundtanken om ett medborgarskap som utgår från samhörighet, är inte medborgarskapslagen tillräckligt inkluderande i förhållande till dessa barn. Ett sänkt krav på hemvisttid för anmälan innebär att den samhörighet med Sverige som dessa barn kan förväntas ha betonas. (Prop. 2013/14:143 s. 22.)

3. Migrationsöverdomstolens bedömning

Den bedömning som görs i naturalisationsärenden ska utgå från de förhållanden som råder vid prövningstillfället i respektive instans (se bl.a. MIG 2017:7). I ett beslut om naturalisation ska det bestämmas om även sökandens ogifta barn som är under 18 år förvärvat svenskt medborgarskap. Ett naturalisationsbeslut medför inte med automatik ett förvärv av svenskt medborgarskap för sökandens barn.

Av handlingarna i målet framgår bl.a. följande. RK är ensam vårdnadshavare för ET. De kom båda till Sverige 2005 och har, såvitt framgår, bott tillsammans i Sverige sedan dess. Örebro tingsrätt har dömt ET för ringa stöld vid två tillfällen under tiden 6 oktober–10 november 2017 och våldsamt motstånd den 6 oktober 2017. Av domen framgår att gärningarna har ett samlat straffvärde på bötesnivå och att ungdomsvård bestämts som påföljd. Vidare har Åklagarmyndigheten beslutat att underlåta åtal mot ET för stöld begången den 8 februari 2018. I ett kuratorsintyg den 2 oktober 2018 anges bl.a. att ET har flera skyddsfaktorer och att risken för att ET ska begå nya brott bedöms vara mycket låg.

ET är 17 år. Han har bott i Sverige sedan han var tre år. Han har permanent uppehållstillstånd. Enligt Migrationsverket har det varit frågan om en legal vistelse i Sverige sedan ET var nio år gammal. Han har alltså haft hemvist i Sverige i medborgarskapslagens mening sedan närmare åtta år. Det kan därmed konstateras att han bör uppfylla villkoren i 7 § medborgarskapslagen för att kunna förvärva svenskt medborgarskap genom anmälan. Av den paragrafens ordalydelse och uttalanden i förarbetena beträffande unga vuxnas förvärv av svenskt medborgarskap genom anmälan (8 §) framgår att villkoren för ett barn, som inte har svenskt medborgarskap, att förvärva svenskt medborgarskap genom anmälan anges uttömmande i paragrafen. Några andra villkor, t.ex. krav på hederligt levnadssätt, uppställs alltså inte.

I nu aktuellt mål är det emellertid frågan om ET ska förvärva svenskt medborgarskap i samband med att hans mor har förvärvat svenskt medborgarskap efter ansökan (naturalisation). Den bestämmelse som ska tillämpas i det sammanhanget, 13 § medborgarskapslagen, innehåller inte någon bestämmelse om vilka villkor som gäller för att ett barn ska få förvärva svenskt medborgarskap på detta sätt. I äldre praxis från Utlänningsnämnden har kravet på ett hederligt levnadssätt, som uppställs för vuxna sökande (jfr 11 § 5), haft betydelse även vid prövningen av om barnet ska få svenskt medborgarskap.

Migrationsverket gör i målet gällande att ET inte ska beviljas svenskt medborgarskap på grund av att han inte uppfyller kravet på ett hederligt levnadssätt och att dispens inte kan medges från detta krav eftersom han inte haft tillräckligt lång hemvist i Sverige. Mot bakgrund av hur lagstiftningen om barns och unga vuxnas förvärv av svenskt medborgarskap genom anmälan har utformats framstår det som oklart om det över huvud taget längre bör ställas krav på att barn ska ha ett hederligt levnadssätt vid prövningen enligt 13 § medborgarskapslagen. Detta är dock en fråga som det får ankomma på lagstiftaren att besvara. Som 13 § är utformad kan den inte anses innehålla något förbud mot att ett krav på hederligt levnadssätt uppställs för att barnet ska beviljas svenskt medborgarskap.

När det gäller prövningen av om ett barn ska beviljas svenskt medborgarskap vid en förälders naturalisation måste denna göras utifrån ett barnperspektiv. Det innebär enligt Migrationsöverdomstolens mening att det vid den prövningen inte kan ställas lika höga krav, t.ex. i fråga om hederligt levnadssätt, på ett barn som det kan på en vuxen. Migrationsöverdomstolen anser vidare att sedan det förenklade förfarandet har införts för barn att genom anmälan enligt 7 § medborgarskapslagen förvärva svenskt medborgarskap finns det skäl att beakta de hänsyn till barns integration i det svenska samhället som ligger till grund för den lagstiftningen även vid prövningen enligt 13 §. Vid prövningen av om ET ska få förvärva svenskt medborgarskap vid moderns naturalisation, trots den brottslighet som han har gjort sig skyldig till, ska alltså beaktas både att han är ett barn och han har en relativt lång hemvist här i landet. Vad gäller den åberopade brottsligheten kan följande konstateras. Den har begåtts under en relativt begränsad period och avser ett litet antal brott. Brotten är av förhållandevis ringa karaktär och enligt intyg från kurator bedöms risken för fortsatt brottslighet som mycket låg. Mot bakgrund av vad som nu har sagts bedömer Migrationsöverdomstolen att det saknas skäl att med hänsyn till denna brottslighet anse att ET inte ska få förvärva svenskt medborgarskap.

Något annat skäl till att ET inte ska få förvärva svenskt medborgarskap vid RK:s naturalisation har inte kommit fram. Migrationsöverdomstolen anser därför vid en sammantagen bedömning att han ska förvärva svenskt medborgarskap. Överklagandet ska därför bifallas.

Migrationsöverdomstolens avgörande. Migrationsöverdomstolen bifaller överklagandet och bestämmer att ET förvärvar svenskt medborgarskap vid RK:s naturalisation. Det är Migrationsverket som ska utfärda bevis om svenskt medborgarskap.

Sökord: Prop. 1950:217 s. 37-38; Prop. 1975/76:136 s. 34; Prop. 1994/95:179 s. 57 och 79; Prop. 1997/98:178 s. 15; Prop. 1999/2000:147 s. 41-43, 47 och 77; Prop. 2013/14:143 s. 22; SOU 1999:34 s. 71

Litteratur:
